

Suomen Liikennelääketieteenyhdistys kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä laiksi ajokorttilain muuttamisesta

Suomen liikennelääketieteen yhdistys (SLLY) arvostaa hallituksen esityksen yleistä päämäärää liikenneturvallisuuden edistämisestä. SLLY jakaa kuitenkin eräiden muidenkin liikenneturvallisuustoimijoiden huolen siitä, onko ajo-oikeuden ikärajan alentaminen toiminut liikenneturvallisuuden kokonaisuuden kannalta asianmukaisesti ja missä määrin nyt ehdotetuilla tarkennuksilla kyetään näitä ajoriskejä vähentämään. Tuoreen liikenneturvallisuusstrategian nollavision näkökulmasta haaste on suuri.

Nyt annettavassa lakiesityksessä ei ole puututtu itse ikärajaan, mikä jo tähän mennessä saadun kuolemaan johtaneiden liikeonnettomuuksien suhteellisen määrän sekä tiedossa olevan nuorten henkilöiden varsin yksilöllisen neuropsykologisen kehittyneisyyden huomioon ottaen olisi ehkä ollut syytä harkita vielä uudelleen. Kun ikärajoitusta ei ole muutettu, esityksessä on SLLY:n katsannon mukaan asetettu oikeansuuntaisia nuoren henkilön ajo-oikeuden rajoituksia, kuten yöllisen ajorajoituksen laajentaminen kaikkiin viikonpäiviin, matkustajamäärän rajoitus sekä ajo-opetuksen tehostaminen.

Jo aiemmassa SLLY:n lausunnossa tuotiin esiin se, että lääketieteen sekä psykologian kannalta on oleellista kyetä löytämään käyttäytymis- ja kehityshäiriöiset yksilöt. Näemme edelleen ongelmaksi ajoterveyden toteutumisen tilanteissa, joissa oman terveydentilan vakuutuksen yhteydessä ei tule ilmi ajokelpoisuuteen vaikuttava diagnoosi (esimerkiksi diabetes, ADHD, persoonallisuushäiriö, älyllinen kehitysvammaisuus, alkoholiriippuvuus, huumausaineiden käyttö). Tähän ei tulevassa esityksessäkään ole toimivaa mallia. Yksilön tietosuojan ja koko yhteisöä koskevan liikenneturvallisuuden välille tulisi rakentaa viranomaistiedon etenemisen mahdollistava väylä.

Esityksessä korostetaan liikennerikkomuksiin ja vilppiin syylistyneiden rangaistusmenettelyä. Uusiutumisriskin ja liikennekäyttäytymisen kannalta tulisi näiden lisäksi myös kehittää asenteisiin ja liikennekäyttäytymisen muuttamiseen tähtääviä ohjelmia.

Hannu Parikka

SLLY:n puheenjohtaja

Marja-Liisa Huuskonen

SLLY:n varapuheenjohtaja